

Til Uddannelsesudvalget og Globaliseringsrådet

På vegne af "Foreningen af lærere i de pædagogiske fag ved Seminarierne" ønsker bestyrelsen hermed at fremlægge sine synspunkter på den igangværende debat om ny læreruddannelseslov.

I foreningen organiserer vi på landsplan undervisere i læreruddannelsens pædagogiske fagområde. Når vi udtaler os om læreruddannelsespolitik er vores reference således en pædagogisk faglig, psykologisk og almen didaktisk viden om folkeskolelæreres nødvendige professionskompetencer under stadig påvirkning af de vilkår, som sættes af samtiden.

I regeringens oplæg til Globaliseringsrådets debat i august 2005 om folkeskolen henvises løbende til de komparative PISA-undersøgelser, som begrundet regeringens initiativ om styrket faglighed i folkeskolen, forslaget om ændret formulering af folkeskolens formålsparagraf og initiativet til at specialisere folkeskolens lærere.

Vi anerkender, at PISA-undersøgelserne må have indflydelse på uddannelsespolitiske overvejelser og ønsker gennem forbedring af lærerstudiet at medvirke til et mere tilfredsstillende fremtidigt resultat inden for den del af testene, hvor den danske folkeskole må blive bedre.

Samtidig må det påpeges, at foreningen ikke mener, at PISA-undersøgelserne alene kan være et dækkende grundlag for udvikling af folkeskolen. Den danske skole har som overordnet hensigt, at alle elever kvalificeres til ansvarligt og i frihed at indgå i et folkestyre, hvilket indebærer en demokratisk og etisk opdragelsesopgave – en forpligtigelse, der til enhver tid hviler på folkeskolelæreren uagtet fag og klassetrin. Denne særlige fordring er internationalt respekteret, og er et skoleanliggende, hvor vi også i fremtiden bør og kan vise vejen.

I det følgende vil vi forholde os til nogle af de temaer, vi finder væsentlige i debatten om læreruddannelse. Det gælder *mulighed for specialisering af lærere indenfor uddannelsens nuværende rammer, fastholdelsen af faget Skolen i Samfundet, etablering af et nyt linjefag i specialpædagogik samt nedsættelse af antallet af linjefag generelt.*

Synspunkterne præsenteres i kort form, men vi står naturligvis gerne til rådighed for uddybende dialog.

Læreuddannelse er en professionsuddannelse

Vi støtter uddannelsesmodel 2, hvor de studerende tilbydes specialisering inden for uddannelsens rammer (jf. *Bilag om Læreruddannelsen punkt 1*. Sekretariatet for Ministerudvalget for Danmark i den globale økonomi, 2005). På landets seminarier har vi omfattende erfaring med, viden om og tradition for uddannelse af lærere til hele folkeskolen. Det er også i fremtiden vigtigt at fastholde uddannelsen indenfor én og samme institutionelle ramme. Som færdiguddannede skal vores lærerstudierende fungere i en enhedsskole, hvor samarbejde og ligeværd er vigtige elementer, hvorfor den professionelle lærer må have viden om og redskaber til at håndtere spændingsfeltet mellem det fælles ansvar og den enkeltes udvikling – et spændingsfelt, som eksisterer i indskolingen såvel som blandt elever i udskolingen.

Uddannelsesmodel 1 (ibid.), vil kunne skabe A- og B-lærere i folkeskolen og er, efter vores opfattelse, en forkert satsning. At styrke den faglige profil i folkeskolen kræver dygtige undervi-

sere, hvilket ikke alene er et spørgsmål om styrket liniefagsfaglighed, hverken gennem seminariernes undervisningstilbud, eller ved eksempelvis at en del af læreruddannelsen foregår på universiteterne. Læreruddannelsen er en professionsuddannelse, som studeres i spændingsfeltet mellem akademisering og professionsrettethed.

Vi mener, seminarierne allerede har vist, at vi indenfor den samme institutionelle ramme kan håndtere uddannelsesmæssige udfordringer som f.eks. meritlæreruddannelsen, diplomuddannelserne m.v.

Vi finder det nødvendigt at faget Skolen i Samfundet fastholdes som en del af læreruddannelsen

Faget Skolen i samfundet indeholder væsentlige centrale kundskabs- og færdighedsområder, som medvirker til den studerendes forståelse af betingelser og muligheder for lærerprofessionen.

Faget Skolen i Samfundet har vist sig særdeles værdifuldt i denne henseende (jf. censorernes ”Opsamlende rapport om skolen i Samfundet” 2003). Faget er med til at sikre den studerendes indsigt i skolens juridiske og organisatoriske forhold, den danske skoles historie og aktuelle udfordringer - herunder nye opgaver skabt af globaliseringstendenser - og udviklingen i selve lærerprofessionen. Den professionelle lærer er ikke alene professionel underviser, men også kompetent til at diskutere og vurdere skolens organisatoriske forhold og derigennem udvikle skolen.

Vi støtter initiativet til at oprette specialpædagogik som liniefag

Foreningen har allerede i et tidligere notat til Undervisningsministeren og Uddannelsesudvalget fremsat forslag om at oprette specialpædagogik som liniefag. Vi ser gerne dette realiseret i en ny læreruddannelseslov, men ønsker ligeledes at understrege nødvendigheden af specialpædagogisk indsigt og kompetence også som en del af lærerens almene kvalifikationer.

Vi støtter forslaget om reduktion af antallet af liniefag i uddannelsen

Vi er enige i nødvendigheden af at styrke læreruddannelsens liniefagsbetingelser gennem reduktion af den enkelte studerendes antal af liniefag. Dette åbner for, at lærerstuderende kan studere få fag kvalitativt frem for at arbejde ud fra et kvantitativt princip. De studerende vil kunne studere deres liniefag på et niveau, der giver mulighed for at de i højere grad kan fremstå som og opleve sig som værende fagligt kompetente. Færre liniefag i uddannelsen vil give plads til at styrke fagligheden i studiet generelt, ligesom en reduktion af antallet af liniefag vil betyde reel mulighed for at holde sig orienteret inden for sine faglige specialer efter endt læreruddannelse. Dette er en vanskelig opgave med fire liniefag.

Foreningen er enige i, at ressourcemæssig prioritering af skole og uddannelse er en nødvendighed. Vi ser en fremtid med stigende krav til lærerne i folkeskolen, hvor højnelse af det generelle uddannelsesniveau må blive en logisk konsekvens – og vi ser frem til at medvirke til udvikling af en respekteret dansk folkeskole gennem en læreruddannelse præget af høj faglig kvalitet.

Venlig hilsen

Benedikte Vilslev Petersen

Formand ved bestyrelsen for Foreningen af lærere i de pædagogiske fag ved Seminarierne.